

Hämeenkyrön kunnan lausunto Saskyn strategialuonnoksesta

Saskyn strategialuonnoksessa ja sen alatavoitteissa korostuvat vastuullisuus, kestävyys, yhteisöllisyys sekä opiskelija- ja henkilöstölähtöisyys. Nämä tavoitteet ovat sinänsä kannatettavia ja ajassa olevia. Strategia kokonaisuutena ei kuitenkaan riittävällä tavalla perustu Saskyn perussopimuksessa määriteltyyn perustehtävään eikä huomioi omistajakuntien näkökulmaa strategian lähtökohtana.

Saskyn perussopimuksen mukaisesti koulutuskuntayhtymä toimii läheisyysperiaatteella siten, että opetus järjestetään lähellä opiskelijaa ja koulutus suunnataan alueen yritysten ja muiden organisaatioiden työvoimatarpeen tyydyttämiseksi. Kuntayhtymän lakisääteisenä tehtävänä on ylläpitää, kehittää ja järjestää peruskoulutuksen jälkeistä toisen asteen koulutusta sekä vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen koulutusta. Tämä tehtävä heijastaa omistajakuntien yhteistä tahtotilaa ja muodostaa toiminnan strategisen perustan.

Strategialuonnoksessa nämä lähtökohdat eivät kuitenkaan nouse riittävän selkeästi esiin eivätkä ohjaa tavoitteiden asettelua. Omistajakuntien rooli toiminnan taloudellisena vastuunkantajina, alueellisen elinvoiman edistäjinä ja osaavan työvoiman saatavuuden varmistajina jää strategisella tasolla liian tunnistamattomaksi. Sidosryhmäyhteistyöhön viitataan yleisellä tasolla, mutta omistajakuntien erityinen asema ja niihin kohdistuva vastuu eivät konkretisoidu strategisina valintoina.

Hämeenkyrön kunnan näkemyksenä on, että strategian tulee yksiselitteisesti lähteä Saskyn perussopimuksessa määritellystä ydintehtävästä ja omistajakuntien tarpeista. Läheisyysperiaatteen toteutuminen, alueellisen ja saavutettavan koulutustarjonnan turvaaminen, työelämän osaamistarpeisiin vastaaminen sekä taloudellisesti ja rakenteellisesti kestävä toiminta tulee nostaa strategian keskeisiksi ja ohjaaviksi lähtökohdiksi. Ilman tätä

strategia ei riittävällä tavalla tue omistajaohjausta eikä vastaa niihin odotuksiin, joita omistajakunnat Saskylle ovat asettaneet.

Lausunto Saskyn kiinteistöselvityksestä (investointitarpeet 2026–2033)

Hämeenkyrön kunnan näkökulma

Hämeenkyrön kunta pitää myönteisenä, että Sasky on laatinut kokonaisvaltaisen kiinteistöselvityksen investointitarpeista vuosille 2026–2033. Selvitys osoittaa tarvetta tarkastella kiinteistökantaa kriittisesti ja tehdä ratkaisuja, joilla turvataan koulutustoiminnan edellytykset pitkällä aikavälillä. Omistajakunnan näkökulmasta on kuitenkin välttämätöntä, että investointiratkaisut perustuvat kuntayhtymän perustehtävän toteuttamiseen. Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoituksen lähtökohtana on, että se kattaa myös tiloihin liittyvät kulut, näin ollen Saskyn tulisi pystyä kattamaan tilakustannukset pääosin perusrahoituksen ja toiminnan tehostamisen keinoin ilman jatkuvaa tarvetta omistajakuntien peruspääoman korotuksille.

Peruspääoman korottaminen rakennushankkeiden yhteydessä

Hämeenkyrön kunta pitää tärkeänä, että mahdolliset peruspääoman korotukset rajataan lähtökohtaisesti uudisrakennushankkeisiin ja enintään 20 prosenttiin kokonaiskustannuksista. Poikkeuksena tästä voivat olla selkeästi määritellyt yhteiskäyttötilat, joissa voidaan perustellusti soveltaa korkeampaa omarahoitusosuutta. Investointeja ei tule tehdä kohteisiin, jotka eivät suoraan palvele kuntayhtymän ydintehtävää.

Hämeenkyrössä sijaitsevien kohteiden tulevat investointitarpeet

Hämeenkyrön kunta suhtautuu myönteisesti ja pitää tarpeellisina lisäkin ja Osaran kiinteistöihin kohdistuvia investointeja. Selvityksessä esitetyt toimenpiteet vastaavat rakennuskannan tekniseen kuntoon, turvallisuuteen ja toiminnallisuuteen liittyviin todettuihin tarpeisiin sekä tukevat Saskyn perustehtävää ja alueellista koulutustarjontaa.

Tampereen seudun tilaratkaisut

Hämeenkyrön kunta katsoo, että Tampereen seudun koulutustoiminnan tulee jatkossa sijoittua yhteen yhteiseen kohteeseen. Selvityksessä esitetty malli, jossa toiminta jakautuu useampaan, jopa kolmen erillisen kohteen kokonaisuuteen, ei ole omistajaohjauksen näkökulmasta hyväksyttävä. Hajautettu rakenne lisää pysyviä kustannuksia, heikentää tilatehokkuutta ja vaikeuttaa toiminnan pitkäjänteistä suunnittelua. Tähän mennessä Sasky on investoinut Tampereen seudun kiinteistöihin jo useita miljoonia euroja. Omistajakunnat ovat viime vuosien aikana rahoittaneet Saskyn investointeja merkittäväillä, useiden miljoonien eurojen peruspääoman korotuksilla.

Yo-talon osalta Hämeenkyrön kunta suhtautuu esitettyyn ratkaisuun kriittisesti. Selvityksen mukaan noin kaksi kolmasosaa rakennuksesta olisi yksityisen yrityksen käytössä ja opetuskäytössä olisi vain noin 600 m². Ratkaisu ei tosiasiallisesti vastaa Saskyn koulutuksen tilatarpeisiin, mutta sitoo merkittävän määrän pääomaa, arviolta noin 4,5 miljoonaa euroa. Koulutuskuntayhtymällä ei ole yleistä toimialaa, eikä pääoman sitominen pääosin koulutustoiminnan ulkopuoliseen käyttöön ole omistajakuntien näkökulmasta perusteltua.

Koulukatu 18:n vuokrasopimuksen päättyminen vuonna 2028 edellyttää korvaavaa ratkaisua TPA:n toiminnalle. Hämeenkyrön kunta korostaa, että korvaavan ratkaisun tulee olla osa Tampereen seudun yhden kohteen kokonaisratkaisua.

Kiinteistöselvityksessä esitetyt korvaavat vaihtoehdot, joiden kustannusluokka on arviolta noin 12 miljoonaa euroa, ovat mittaluokaltaan merkittäviä ja edellyttävät erityisen huolellista harkintaa. Kiinteistöselvityksessä ei ole otettu huomioon mahdollisuutta, että Tampereen seudun toiminta tapahtuisi vuokratiloissa ja näin toisi joustavuutta muovata toimintaa tulevaisuudessa. Ennen etenemistä on arvioitava:

- miten ratkaisu kytkeytyy Tampereen seudun yhteen keskitettyyn kampusmalliin,
- kuinka suuri osa tiloista on välttämättömässä opetuskäytössä,

- millaisia pitkäaikaisia vuokra- ja pääomakustannuksia ratkaisusta syntyy omistajakunnille.

Mahdollinen kiinteistösaakeyhtiöratkaisu ei saa hämärtää investoinnin todellisia kustannuksia tai riskejä. Kaikkien taloudellisten sitoumusten tulee olla omistajakuntien tiedossa ja hyväksymiä ennen päätöksentekoa.

Haapasen huvilan osalta Hämeenkyrön kunta katsoo, että kohteesta voidaan luopua siinä vaiheessa, kun Tampereen seudun toiminta on keskitetty yhteen, toiminnallisesti ja taloudellisesti perusteltuun kohteeseen. Tämä tukee kiinteistökannan tiivistämistä ja vähentää käytöltään heikosti perusteltujen kohteiden ylläpitokustannuksia.

Yhteenvetona Hämeenkyrön kunta korostaa, että kiinteistöselvityksen jatkotyössä investointien priorisoinnin tulee perustua Saskyn perustehtävään, opiskelijamäärien realistiseen mitoitukseen sekä omistajakuntien kantokykyyn. Investointien tulee vähentää, ei lisätä, pitkän aikavälin taloudellisia riskejä. Omistajakuntien osallistuminen merkittäviä linjauksia koskevaan valmisteluun on jatkossa välttämätöntä. Omistajakuntien onkin nyt aika päivittää omistajaohjausta ja sen periaatteita.